

INFORMATIKA FANINI O`QITISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

USE OF MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN TEACHING INFORMATICS

Eminov Behzodbek Abdujabborovich.

Fergana for people with disabilities
Specialized vocational school

Head of the Department of Informatics and Information Technology

Xoshimov Ulug`bek Shaxobidinovich

Fergana for people with disabilities
Specialized vocational school
Special science teacher

Axmedov Bobur-Mirza Ravshanbek o`g`li

Fergana for people with disabilities
Specialized vocational school

Head of the Department of General Education

Annotation: The article shows the methods of using modern pedagogical technologies in the teaching of computer science.

Keywords: Practical activity, pedagogical skills, mental activity, physical activity, computer technology

Ta`lim taraqqiyoti ishlab chiqarishning ko`p sonli tarmoqlariga, balki, ijtimoiy-gumanitar bilimlar doirasiga ham yangi texnologiyalarni joriy etishni taqozo etmoqda. Shu boisdan keyingi o`n yilliklarda texnolog olimlar diqqatini jalb qilgan dolzarb masalalardan biri pedagogik texnologiya hisoblanadi. Bunday darslarda o`quvchini mustaqil fikrlashga, izlanishga, mavzuga ijodiy yondashib tahlil etishga, xulosa chiqarishga, o`z – o`zini va guruhni baholashga imkon tug`diradi. Hozirgi kunda kompyuter texnologiyalarida yangi pedagogik texnologiyalarni o`quv jarayoniga qo`llashga bo`lgan qiziqish, e`tibor kundan kunga kuchayib bormoqda, bunday bo`lishining sabablaridan biri shu vaqtgacha an`anaviy ta`limda o`quvchilarni faqat tayyor bilimlarni egallashga o`rgatilgan bo`lsa, yangi ta`lim texnologiyalari ularni egallayotgan bilimlarni o`zlari qidirib topishlari, mustaqil o`rganib tahlil qilishlariga xatto xulosalarni xam o`zlari keltirib chiqarishlariga o`rgatadi. Bugungi kundagi maktab o`quvchilariga berilayotgan bilimlar anchagina avvalgi bilimlar bo`lib, o`quvchilar bundan yetrlicha bilim olmayapti desak xato qilmaymiz. Bu esa o`quvchilarni darsga bo`lgan qiziqishlarini anchagina sust holatga keltirib qo`ygan. O`quvchilarning aqliy va jismoniy faoliyati uzviy ishlab turishi uchun ularda Jonli aqll, amaliy sahna`, Muammoli vaziyat ko`rinishidagi yangicha metodikadan foydalansak maqsadga muvofiq bo`ladi. Bunda o`qituvchining kompyuter texnologiyasi yoki audiolardan foydalanishi talab etiladi. Pedagog o`quvchilarga ta`lim berishda o`quv darsligiga tayanibgina qolmay o`z ustida ishlab o`tiladigan mavzuga oid masala va misol, qiziqarli topshiriqlarni video yoki audiolar orqali o`quvchilarga eshittirishni tashkillashtirish maqsadli. Informatikt darsi mavzusidagi vazifani, qiziqarli topshiriqlarni audiolar orqali o`quvchilarga eshittirishlar orqali yechimlarini toptirish yoki ovossiz harakatli videolarni ko`rsatib masalalarning shartini va yechimini aqliy yechtirish ham bolalarning tasavvurini va aqliy o`shishini rivojlantiradi. O`quvchilarda fikrlash doirasi anchagina kengayib boradi. Misol qilib aytadigan bo`lsak Amaliy bilim yangi metodikamizni shakllantiradigan bo`lsak bunda, o`qituvchi informatikadan tayyorlab kelgan video rolikni yoki topshiriqni sinfga audio eshittirish orqali qo`yib beriladi va sinfdagi har bir o`quvchi tinglaydi va har bir o`quvchidan tinglangan masalani sharti va yechimi so`raladi. Bunda o`quvchilarda eshitish qobiliyati, aqliy faolliqi, fikrlash doirasi, nutqi, tafakkurida katta o`zgarish yuz beradi desak mubolag`a bo`lmaydi. Bu

metodikamizda o`qituvchi darslikdagi o`tiladigan mavzuning hammasini eshittirish qilishi ham mumkin emas, chunki o`quvchilarda loqaydlikka olib kelinishi ham mumkin. O`tiladigan mavzudan ikkita eng qiziqarli va murakkabroq masalani eshittirish orqali qo`llasa maqsadli. O`quvchilarning esda saqlash qobiliyatini shakllantirishda esa informatikadan berilgan sahna ko`rinishi orqali o`tkazish, ham jismoniy ham aqliy faoliyatini shakllantiradi. Bu esa o`quvchilarning darsdagi aqliy faol qatnashishiga sabab bo`ladi. Bunda Amaliy xarakat ko`rinishidagi usulimiz qo`l keladi. Bu metodikamiz nafaqat informatika fanida balki o`qish, tabiatshunoslik, atrofimizdagi olam fanlarida ham qo`l keladi. Bu metodikamizni o`rta sinf informatika fanida qo`llaydigan bo`lsak, biron bir vazifani sharti o`qituvchi tomonidan o`qiladi va sinfdan vazifaning qahramonlari olinib sinf sahnasida vazifani sharti va yechimini jonli ko`rinishda qilib o`tirgan o`quvchilarga ko`rsatib beriladi. Bunda ham qatnashgan ham kuzatayotgan o`quvchilarda tasavvurida vazifa yechimlari paydo bo`ladi. Har kungi darsda o`qituvchi qatnashmagan o`quvchilarni navbatma – navbat qatnashtirib sinfdagi barcha o`quvchilarni ham aqliy ham jismoniy shakllantirib boraveradi. Bu metodlarni darsdagi vaqt taqsimotini qiladigan bo`lsak, o`qituvchi birinchi, ikkinchi marta qo`llashda 45 daqiqalik vaqtdan 10-15 daqiqasini bitta metodik vazifaga ajratishiga to`g`ri keladi. Keyingi darslarimizda o`qituvchi va o`quvchilar o`rtasida hamkorlik paydo bo`lib vaqt taqsimoti 5-10 daqiqaga to`g`ri keladi va darsdagi faollik ko`nikmalari shakllanib boradi.

Xulosa qilib aytganda, yuqoridagi fikrlar o`rta sinfdagi o`qitilayotgan informatika darsligidagi mavzularga tayanibgina qolmay o`quvchilarni rivojlanish jarayoniga asoslanib ularga yangicha turdagi bilimlarni ham oson ham tez va samarali darslarni berib borishga qaratilgan. Bunda o`qituvchining izlanuvchanligi va pedagogik mahorati juda katta rol o`ynaydi. Har bir darsdan ko`zlangan maqsad o`rta sinf o`quvchilarga yangi bilim berishga qaratilgan bo`lsa, butun didaktik usullar shunga bo`ysundiriladi.

Adabiyotlar

1. Mamatov J., Parmanov A. Planimetrik masalalarni zamonaviy axborot texnologiyalari vositasida o`qitishning samaradorligi haqida //Журнал математики и информатики. – 2021. – Т. 1. – №. 2.
2. Begbutayev A. Kasbiy bilimlarni oshirishda pedagogik dasturiy vositalarni tadbiq etish //Архив Научных Публикаций JSPI. – 2020.
3. Tangirov K. Informatika darslarida “Matn muharrirlari” mavzusini o`qitishda elektron ta`lim resurslaridan foydalanish //Архив Научных Публикаций JSPI. – 2020.
4. Siddikov, I., & Gulomov, A. (2020). Philosophical and psychological features of the formation of assertive behavior in the development of cognitive activity. In Психологическое здоровье населения как важный фактор обеспечения процветания общества (pp. 38-42).